

Centralisering och de-centralisering

Man måste skilja mellan ansvaret för finansiering för personliga assistans och ansvaret för den organisatoriska utformningen. Finansieringen bör vara så centraliserad som möjligt - förvaltningen av verksamheten bör vara så de-centraliserad som möjligt.

En enda huvudman!

Den praktiska hjälp som vi behöver i vårt dagliga liv är fragmenterat i olika delar. För oss gör det ingen skillnad om vi går på toaletten hemma i lägenheten eller på jobbet eller ute på stan. Behovet är detsamma. Men förvaltningstekniskt gör det en stor skillnad. Går vi på toalett hemma är kommunens socialförvaltning huvudman. Väntar vi tills vi kommer till arbetsplatsen är det länsarbetsnämnden. Går vi på toaletten på stan är det ledsagarservice som är ansvarig. En sådan indelning gör det svårt för oss att se våra liv som helhet. Det minskar våra möjligheter att ta ansvar för våra liv. När det gäller sådana elementära behov borde det självklart finnas en enda huvudman och det ska vara jag!

Vistelsebegreppet handikappar oss

Idag är personlig assistans mest kommunalt ansvar. Det finns stora kvantitativa och kvalitativa skillnader i dessa tjänster mellan kommunerna beroende på deras politiska prioriteringar och finansiella förutsättningar. Det är mycket svårt för någon som behöver omfattande personlig assistans att flytta till en annan kommun för att utbilda sig eller ta ett arbete. Det är t o m svårt att resa utanför kommungränsen. Enligt socialtjänstlagen är det vistelsekommunen som är ansvarig för personlig assistans. Men tolkningen är inte enhetlig. Ibland tar det två veckor att få vistelsekommunens godkännande, ibland tar det två månader. En kamrat i Stockholm ville vara med på ett seglarläger i Norrtälje sommaren 1985. De två kommunerna har fortfarande inte kommit överens om vem är ansvarig för kostnaderna för hans assistans.

Decentraliseringen har alltså inneburit att vi är långt ifrån den geografiska och sociala rörlighet som andra medborgare åtnjuter. Decentraliseringen har gjort oss onödigt beroende.

En statlig personlig assistans-försäkring

I en rad europeiska länder diskuterar man en personlig assistans-försäkring. Det skulle innebära att man finansierar personlig assistans genom den statliga inkomstskatten och betala ut pengarna för dessa kostnader till den enskilde via riks-försäkringsverket - alltså på det sätt som idag handikappersättningen utbetalas. Brukaren skulle sedan kunna köpa tjänster hos kommunen, olika företag eller organisera själv sin assistans så som vi vill göra det inom STIL-projektet.

Vårt mål för framtiden

För att vi ska kunna bo i vilken kommun som helst med samma livskvalitet, för att vi inte ska vara våra kommuners livegna måste ansvaret för finansieringen vara så **centraliserad** som möjligt - det måste alltså ligga hos staten. För att vi ska ha den största möjliga kontrollen över vår assistans måste ansvaret för den organisatoriska utformningen vara så **decentraliserad** som möjligt - det måste alltså ligga hos den enskilde brukaren om den så vill.

Adolf